

[Arbejds- og Socialministeren.]

dret, at visse af de arbejdsløse ikke har kunnet udnytte Beskæftigelsesmulighederne, f. Eks. at paagældendes faglige Uddannelse er utilstrækkelig, eller at nogle arbejdsløse har været utilbøjelige til at søge varigt Arbejde andetsteds paa Grund af, at de har eget Hus, har Børn under Uddannelse, eller at Hustruen har fast Arbejde. Aarsagerne kan jo ogsaa være de paagældendes Alder eller nedsat Arbejdsevne. Jeg kan allerede nu paa Grundlag af en foreløbig Bearbejdelse af Undersøgelens Resultater oplyse, at godt Halvdelen af de undersøgte af langvarigt ledige var over 50 Aar, og at over en Trediedel havde nedsat Arbejdsevne, enten paa Grund af Alder eller Lidelser af forskellig Art. Ca. 10 pCt. af de ledige havde eget Hus, og i ca. 12 pCt. af Tilfældene havde den arbejdsløses Ægtefælle fast Arbejde.

Det ærede Medlem understregede, at Samfundet har Pligt til at skaffe Beskæftigelse, men Forudsætningerne for, at man kan realisere det ærede Medlems Krav, maa vel være, at man har Overblik over de særlige Vanskeligheder, som her gør sig gældende. Først derefter kan man naa frem til at fastslaa, hvilke Foranstaltninger der er paakrævede og mulige, og det har overrasket mig, at det ærede Medlem, som jo foregiver at ville varetage de arbejdsløses Interesser, ikke har forstaaet dette.

Det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard var inde paa, at Regeringen under den herskende Mangel paa Arbejdskraft kunde have taget op til Forhandling Spørgsmaalet om at drage de i Sverige beskæftigede, til Dels faglærte, danske Arbejdere hjem til dansk Produktion.

Om dette Spørgsmaal vil jeg gerne bemærke, at man hele Tiden fra de paagældende Myndigheders Side har haft Opmærksomheden henvendt paa at begrænse de danske Arbejders Adgang til at tage Arbejde i Sverige. I det Omfang, hvor den paa Grundlag af det foreliggende Konventionsudkast etablerede Anvisning af Arbejdere mellem Sverige og Danmark har fundet Sted over den offentlige Arbejdsanvisning, har der til Stadighed været ført Kontrol med, at dansk Arbejdskraft kun kom til Sverige i Tilfælde, hvor der ikke var Brug for saadan Arbejdskraft herhjemme. Derimod kunde man ikke hindre, at danske Arbejdere, saavel som andre Danske, begav sig til Sverige uden om de officielle Anvisningsmyndigheder. Ganske vist har ogsaa Spørgsmaalet om en Indgriben med Hensyn til danske Arbejders Rejser til Sverige uden

om de officielle Anvisningsmyndigheder været overvejet og drøftet mellem Repræsentanter for de i Spørgsmaalet særlig interesserede Ministerier. Disse Drøftelser resulterede bl. a. i, at der ikke længere gives Arbejdere i Nordsjælland Tilladelse til daglig at rejse frem og tilbage for at arbejde i Sverige. Men i øvrigt maatte det paa Forhaand stille sig højest tvivlsomt, om der burde gribes hindrende ind over for Arbejdere, som for egen Regning rejste til Sverige, gennem Indførelse af Pasrestriktioner — endsige om man burde tvinge de Arbejdere, der var kommet til Sverige, tilbage igen. Da det under alle Omstændigheder vil være et usædvanligt Skridt at træffe Tvangsforanstaltninger for at hindre Folk i at rejse til Sverige eller i at arbejde dér — ogsaa fordi det jo er en naturlig Ting, at mange følte Træng til at gøre sig bekendt med Arbejdsforholdene i et nærstaaende Land efter de mange Aars Isolation —, og da det yderligere maa antages, at Trangen til at rejse til Sverige for at arbejde dér i vidt Omfang er et rent Konjunkturfænomen, har de paagældende Myndigheder fundet det rigtigt at se Tiden lidt an, før man eventuelt gik til større Foranstaltninger. Efter de Oplysninger, der foreligger for mig, har der allerede i længere Tid været en tydelig Tendens i Retning af en Formindskelse af det Antal Arbejdere, som rejser til Sverige.

Det ærede Medlem Fru Kirsten Gloerfelt-Tarp var inde paa Spørgsmaalet om at inddrage flere Kvinder i Produktionslivet for derigennem at mindske Mangelen paa Arbejdskraft og pegede i den Forbindelse paa forskellige Foranstaltninger.

Jeg skal i den Anledning oplyse, at hele Problemet om Fremskaffelse af kvindelig Arbejdskraft er taget op af Arbejds- og Socialministeriets Beskæftigelsesudvalg, og at Spørgsmaalet sammen med andre Problemer af lignende Karakter vil blive forelagt Regeringens Beskæftigelsesudvalg, naar det nødvendige Materiale er indhentet og behandlet.

Det ærede Medlem henledte Opmærksomheden paa det ønskelige i at yde forøgede Tilskud, navnlig til Starten af Børneinstitutioner, og i at forbedre Uddannelsen for Institutionernes Personale og forbedre dettes Lønninger. Det ærede Medlem har herved navnlig anført, at det fortsat kniber med at faa tilstrækkeligt Tilskud til Start af Børneinstitutioner.

Som det fremgaar af Bemærkningerne til Etableringskontoen i Finanslovsforslaget for 1947—48, maa det antages, at det ikke inden for en Bevilling for Aaret 1946—47